

חברת לזמרי שי"ם

לחיזוק לימוד
הדף היומי

בס"ד

טעימה שבוטית בלימוד הדף היומי

נושג גאחודי, אהנאחז כפכג 13

ברכה על קניידלעך [כופתאות] לחם מטוגן ו'מצה בריי'

אמר רב יוסף האי חביצא דאית בה פירורין כזית מברכינן עליה המוציא לחם מן הארץ אי לית בה פירורין כזית מברכינן עליה בורא מיני מזונות... הכא במאי עסקינן בשעירסן מנחות עה:

בשולחן ערוך (או"ח ס"י קסח ס"י) פסק, שהאוכל חביצא, דהיינו פירורי לחם שנדבקו על ידי מרק, תלוי הדבר, אם נתבשל ויש בהם כזית, מברך המוציא וברכת המזון ואפילו אם אין בו תואר לחם. ואם נתבשל ואין בהם כזית, מברך מזונות וברכה מעין שלש, ואפילו אם יש בו תואר לחם. וביאר במשנה ברורה (ס"ק נה) שמכיון שיש בהם כזית לא בטל מהם תורת לחם, ואפילו שנתבשלו.

ולענין קניידלעך [כופתאות], כתב המגן אברהם (ס"ק כח) שאם עשאם מלחם מפורר או מלחם שרוי במים, מברך המוציא, כיון שמתחילתו היה לחם. וכמבואר בסוגייתנו, שאם פירר את הלחם עד שנהיה כסולת, ואחר כך חזר וגיבל הכל יחד וחזר ואפאן, צריך לברך המוציא, ואפילו אם כעת אין עליו תואר לחם, משום שדינו כפירורים שיש בהם כזית שברכתם המוציא אפילו אם אין בהם תורת לחם, ורק אם אין בכל אחד כזית אין מברכין עליהם המוציא.

אך בערוך השולחן (שם סל"ז) תמה על דברי המגן אברהם, שהרי מה שמבואר בגמרא שכשפיררן וחזר ועירסן מברך המוציא, היינו כשחזר ואפאן, וכמו שפירש רש"י (ברכות לו: ד"ה בשערסן), אך אם חזר ובישלם [ולא אפאן], מברך מזונות, משום שמה שנדבקו ע"י הבישול אין נקרא דיבוקם דיבוק, וכבר אבדה מהם צורת לחם מקודם כשהיו פחות מכזית.

והוסיף המג"א, שבאופן שכתש מצה ועירב בה ביצים וטיגנה בשמן, מברך מזונות, מכיון שנשתנו. ואף שאם כתש מצה עדיין ברכתה המוציא, מ"מ כשעירבה במים וביצים נשתנתה צורתה, ומברך מזונות.